D. HIPPOLYTI BONACOSSAE

NOBILIS FERRARIENSIS IV. VT. D.

DE SERVIS, VEL FAMVLIS TRACTATVS.

Vbi famulatus materia theoricè & practicè ſumma cum diligentia explicatur.

Cum indice rerum omnium locupletiſſimo.

CVM PRIVILEGIIS.

VIRTVTI SIC

CEDIT INVIDIA.

VENETIIS,

Apud Damianum Zenarum. 1575.

GREGORIO XIII.

PONTIFICI MAXIMO

HIPPOLYTVS BONACOSSA
Iur. Vtr. Doct. Ferrarienſis.

MVSONIVS *Græcus ea ætate Philoſophus non ignobilis (ſummi Dei Vicarie optime) teſte Gellio. lib. 16. cap. 1. dicere ſolebat. Cogitate, ſi quid vos per laborem, uel ſtudium recte feceritis, labor ille cito à vobis recedet, benefactum autem, dum viuetis nunquàm recedet, (Morum quos fecit præmia Doctor habet.) Sed ſi qua per voluptatem nequiter feceritis, voluptas illa citò abibit, nequiter factum ſemper durabit. Cum igitur ex diutina uillicatione ſacratiſsimæ iuris prudentiæ fructus aliquos pro communi vtilitate in medium edere uellem. Tui ipſius altam imaginem primùm videre contingit, qua nihil dignius, nihil præclarius mihi accidere*

D. HIPPOLYTI BONACOSSAE

NOBILIS FERRARIENSIS IV. VT. D.

DE SERVIS VEL FAMVLIS TRACTATVS.

DE SERVIS vel Famulis uerba facturus. Quid ſit Seruus, famulusvè primò inquiram. Et Seruus (de quo noſter ſit ſermo) eſt homo liber, qui propter indigentiam non eſt per ſe ſufficiens ad benè uiuendum, quem oportet alii famulari, & ſeruire. Ariſtoteles 1. Politi. de quo Ligna. In trac. de Amicitia. §. viſo, nu. 2. Som. uir. c. 38. in 2. Serui itaq; multis modis dicuntur. ſecundum eundem Philo. Alii dicuntur ſerui per beneuolentiam ſolam. Vnde Tibullus. Nullus liber erit, ſi quis amare uolet. Et in hoc laudatur, qui talẽ ſibi acquirit amicum. ait Seneca ad Lucillũ. vbi laudat in hoc Lucillum, ꝙ amicabiliter & familiariter uiuebat cũ Seruis ſuis. Et tales debent eſſe Prælati. Hinc Papa ſe uocat Seruum ſeruorum Dei. quia utilitatibus & commodis ſeruorum Dei incumbit & inſiſtit. Soci. Senior. in c. fi. nu. 2. de Clerico viatore. Alii ſunt ſerui per malitiam. Alii per denominationẽ extrinſecam. Alii per uiolentiam. Alii per natiuitatem, captiuitatem, uel uenditionem, uel aliam legis diſpoſitionẽ, de quibus fuſius Ligna. ibi. Serui autem per malitiã regulariter omnes ſunt uitioſi & fures. Et ideò dicit lex, ꝙ ſurriperent cine-

D. HIPPOLYTI BONACOSSAE

NOBILIS FERRARIENSIS
IV. VT. D.

DE AEQVITATE CANONICA TRACTATVS.

Cum Indice rerum omnium ac locorum inſignium, quæ in tractatu ipſo continentur.

CVM PRIVILEGIIS.

VIRTVTI SIC

CEDIT INVIDIA.

VENETIIS,

Apud Damianum Zenarum. 1575.